

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΠΑΛ

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ

1η δραστηριότητα

A1α

Σύμφωνα με το κείμενο η μουσική αποτελεί έναν σημαντικό τρόπο εξωτερίκευσης σκέψεων και συναισθημάτων. Αυτό συμβαίνει διότι χαρακτηρίζεται από έναν πλούτο εκφραστικών δυνατοτήτων, ενώ ταυτόχρονα απευθύνεται σε όλους τους ανθρώπους. Τέλος παρέχει την δυνατότητα έκφρασης σε περιπτώσεις όπου η λεκτική διατύπωση δεν μπορεί να αποδώσει το βάθος των συναισθημάτων και την συνθετότητα των σκέψεων.

A1β

Στο κείμενο η αρθρογράφος επικαλείται την λογική του αναγνώστη προκειμένου να τον πείσει για την σπουδαιότητα της μουσικής στη ζωή του ανθρώπου. Για να επιτύχει τον στόχο της χρησιμοποιεί στην τρίτη παράγραφο ως τεκμήριο το ιστορικό παράδειγμα των αρχαίων Ελλήνων οι οποίοι λάτρευαν τον Απόλλωνα ως αποκλειστικό θεό της μουσικής ("Οι αρχαίοι Έλληνες...θεό της μουσικής"). Επίσης χρησιμοποιεί στην τέταρτη παράγραφο ως τεκμήριο τα αποτελέσματα επιστημονικών μελετών, προκειμένου να ενημερώσει τον αναγνώστη ότι και η επιστήμη επιβεβαιώνει την θετική αντίδραση που προκαλεί η μουσική στους ανθρώπους, ακόμα και στα μικρά παιδιά ("Επιστημονικές μελέτες...που έχουν ξανακούσει")

Ταυτόχρονα επικαλείται και το συναίσθημα των αναγνωστών μέσα από την συγκινησιακή χρήση της γλώσσας με τα ερωτήματα που διατυπώνει στην πρώτη παράγραφο ("Θα μπορούσαμε άραγε,,,την απογοήτευση;"). Μέσω αυτών προβληματίζει τον αναγνώστη σχετικά με το ενδεχόμενο απουσίας της γλώσσας από την ανθρώπινη ζωή και τον παρακινεί να διαβάσει την συνέχεια του κειμένου.

Εναλλακτικά

Ασύνδετο, αποσιωπητικά, Α πληθυντικό, θαυμαστικό (στην τελευταία παράγραφο)

2η δραστηριότητα

A2α

Μουσική...μία παγκόσμια γλώσσα

A2β

Η παράγραφος αναπτύσσεται με Συνδυασμό μεθόδων. Αρχικά εντοπίζεται η Αιτιολόγηση, όπως αποκαλύπτει και η χρήση της διαρθρωτικής "γιατί" στην πρώτη περίοδο της παραγράφου ("Η μουσική, λοιπόν, είναι σημαντική, γιατί...μας χαρακτηρίζουν"). Η συντάκτρια αιτιολογεί τον ισχυρισμό της ότι η μουσική είναι πολύ σημαντική στη ζωή των ανθρώπων. Στη συνέχεια χρησιμοποιεί τον τρόπο ανάπτυξης των Παραδειγμάτων ("τζαζ, ποπ....συρτάκι..."), όπου αναφέρει διαφορετικά είδη μουσικής.

A2γ

1β

2β

3α

3η δραστηριότητα

Επικοινωνιακό πλαίσιο Άρθρο

Μουσική...παντοτινή σύντροφος

Πρόλογος

Η μουσική με τη δύναμη και τη διεισδυτικότητα που διαθέτει αποτελεί μια από τις σημαντικότερες μορφές τέχνης, καθώς διευρύνει τους πνευματικούς ορίζοντες των ανθρώπων προσφέροντας τους πολλαπλά οφέλη. Η αξία της είναι ανεκτίμητη και αποτελεί βασικό τμήμα της δραστηριότητας των πολιτών και των λαών.

1ο Ερώτημα Προσφορά μουσικής στον άνθρωπο

- Δίνει τη δυνατότητα στα άτομα να εξωτερικεύσουν τα συναισθήματά τους και να εκφράσουν τις σκέψεις και τις ιδέες τους.
- Ψυχαγωγεί τους ανθρώπους και τους βοηθάει να χαλαρώσουν και να ξεφύγουν από την πιεστική καθημερινότητα.
- Προβληματίζει και ευαस्थητοποιεί τα άτομα, καλλιεργώντας το ενδιαφέρον τους για τις κοινωνικές εξελίξεις.
- Ενισχύει τα επίπεδα μνήμης και χρησιμοποιείται για τη θεραπεία διάφορων παθήσεων.
- Μέσα από την επαφή με ένα μουσικό κομμάτι τα άτομα αποκτούν μοναδικές εμπειρίες, βιώνουν τη χαρά και κατανοούν την αληθινή ομορφιά.

2ο Ερώτημα Γιατί η μουσική χαρακτηρίζεται ως μια παγκόσμια γλώσσα επικοινωνίας

- Αποτελεί μια κοινή γλώσσα που υπερβαίνει τις αντιθέσεις και ενισχύει τη συμμετοχή των ατόμων σε συλλογικές δράσεις.
- Βοηθάει στη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικούς πολιτισμούς και προωθεί την πολιτιστική κληρονομιά.
- Δίνει την ευκαιρία να προβληθούν αξίες και γίνεται γέφυρα επικοινωνίας που ενώνει το παρελθόν με το παρόν.
- Εκφράζει κοινές υπαρξιακές αναζητήσεις και προβληματισμούς που απασχολούν σε παγκόσμιο επίπεδο τους πολίτες.

Επίλογος

Καταλήγοντας η μουσική είναι ευεργητική και απαραίτητη, αφού ικανοποιεί ψυχικές και πνευματικές ανάγκες των ατόμων και τους βοηθάει να δημιουργήσουν ολοκληρωμένη προσωπικότητα. Εμείς λοιπόν, ως έφηβοι χρειάζεται να την εντάξουμε στην καθημερινότητά μας για να απολαύσουμε τις δυνατότητες που μας παρέχει.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ

1η δραστηριότητα

B1.

Το κύριο πρόσωπο της ιστορίας είναι το ίδιο το ποιητικό υποκείμενο »κι εγώ που υπήρξα τρελός» και ένας διαβάτης που περπατά τη νύχτα στο δρόμο «ώσπου μια νύχτα ένας διαβάτης περνάει το δρόμο τραγουδώντας». Ο χρόνος εναλλάσσεται μεταξύ του του απώτερου παρελθόντος «σαν ήμασταν παιδιά», των χρόνων της νεότητας »κι αργότερα νέοι» του πιο πρόσφατου παρελθόντος «ώσπου μια νύχτα...» και του παρόντος «κοιτάζω τώρα με αγωνία». Ο χώρος είναι το σπίτι του ποιητή- πρωταγωνιστή το οποίο περιβάλλεται από την αυλή, η οποία ενεργοποιεί τη μνήμη του. Το ποιητικό υποκείμενο νοερά ταξιδεύει στα χρόνια της αθωότητας προσπαθώντας να ανακτήσει την ίδια ελπίδα και το ίδιο πάθος με τότε «σαν ήμασταν παιδιά...είχαμε αφήσει εκεί ένα βασιλικό πεπρωμένο». Ο διαβάτης της νύχτας επαναφέρει με τη μελωδία μιας παλιάς μουσικής εκείνες τις αναμνήσεις κάνοντας το ποιητικό υποκείμενο να συνειδητοποιήσει ότι οι θύμησες που «κουβαλά» αυτό το παλιό τραγούδι ξεθωριάζουν με τα χρόνια και χάνονται «Πού έχεις ξανακούσει το τραγούδι αυτό; δε θυμάσαι» »η νοσταλγία όσων ονειρεύτηκες τρέμει μες το σκοτάδι». Στο τέλος του ποιήματος ο ήχος του τραγουδιού που χάνεται στο δρόμο παίρνει μαζί του και τις μνήμες που το συνοδεύουν αφήνοντας το ποιητικό υποκείμενο συναισθηματικά ακάλυπτο, αιχμάλωτο στο ουδέτερο και γκρίζο παρόν του. Η ματαιότητα των πραγμάτων με μια πρώτη ανάγνωση φαίνεται να συντρίβει ψυχολογικά τον ποιητή, ωστόσο τελικά το ερώτημα που απευθύνει στον εαυτό του «Και τώρα τι θα κάνεις;» αποκαλύπτει την διάθεσή του να ξεπεράσει την αμηχανία του απέναντι στο μέλλον και να αναζητήσει τον τρόπο με τον οποίο θα ζήσει την ζωή που του απομένει.

2η δραστηριότητα

B2.

α.

α' πληθυντικό: «σαν ήμασταν παιδιά κρυβόμαστε κάτω από τη σκάλα κι όταν βγαίναμε είχαμε αφήσει εκεί ένα βασιλικό πεπρωμένο». Μέσω του α' πληθυντικού προσώπου ο ποιητής ταξιδεύει στο παρελθόν παρουσιάζοντας βιώματα και σκέψεις του από την παιδική ηλικία. Μοιράζεται με τον αναγνώστη τις προσδοκίες που είχε η γενιά του από το μέλλον που χαρακτηρίζονταν από την ελπίδα ότι θα βίωναν καλύτερες μέρες.

Α' ενικό: «κι εγώ που υπήρξα τρελός...κοιτάζω τώρα με αγωνία να προχωρούν οι λεπτοδείχτες στα ρολόγια»: Μέσω του α' ενικού προσώπου το ποιητικό υποκείμενο εξομολογείται την απόγνωση που τον περιβάλλει στο σήμερα καθώς έχει χάσει την αισιοδοξία και τη δύναμη της νεότητάς του. Απευθύνεται με άμεσο τρόπο στον αναγνώστη εκφράζοντας τον πόνο που τον διακατέχει για το ζοφερό παρόν του.

Β' ενικό: «Και τώρα τι θα κάνεις;» Μέσω του β' ενικού προσώπου και του δραματικού ερωτήματος που διατυπώνει εκφράζει την αμηχανία του για το μέλλον. Το άδειο και σκοτεινό παρόν έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το πλούσιο και γεμάτο ελπίδες παρελθόν με αποτέλεσμα το πλήρες αδιέξοδο και το ψυχολογικό τέλμα. Μοιάζει να απευθύνεται στον εαυτό του για να τον κινητοποιήσει, ώστε να μην χάσει την ελπίδα του για μια καλύτερη ζωή. Τα πράγματα δεν εξελίχθηκαν όπως θα ήθελε, αλλά τώρα καλείται να δράσει μάλλον με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα.

Μέσω της εναλλαγής των ρηματικών προσώπων προσδίδει στο ποίημα αμεσότητα και ζωντάνια καταφέροντας να συγκινήσει τον αναγνώστη και να συμμεριστεί την αγωνία του.

β.

Εικόνα: (κινητική, ακουστική) «Ένας διαβάτης περνάει στο δρόμο τραγουδώντας»

Μεταφορά: «άχαρες μέρες»

Παρομοίωση: «τα κάγκελα του κήπου υγρά απ' τη βροχή σαν τους φτωχούς που τους αφήνουν έξω»

3η δραστηριότητα

B3.

Το ποίημα έχει χαρακτήρα νοσταλγικό και δραματικό. Ο ποιητής ταξιδεύει στο παρελθόν μεταφέροντας εικόνες που όλοι ανεξαιρέτως έχουν βιώσει και γλυκά αναπολούν. Την παιδική ηλικία με τα παιχνίδια στο δρόμο, τις «θριαμβευτικές νίκες» και τις «σκληρές ήττες» στο κρυφτό, στο κυνηγητό και στα άλλα ομαδικά παιχνίδια, με τα όνειρα για τη δημιουργία ενός κόσμου αγνού, ειρηνικού, χτισμένου πάνω στις ανάγκες και στις επιθυμίες τους. Τη νεανική ηλικία με τα έντονα συναισθήματα που την ακολουθεί και το γκρίζο παρόν που ταξιδεύει στις προηγούμενες για να βρει ξανά την έμπνευσή του. Η ανάγνωση του ποιήματος μου δημιουργεί το αίσθημα της αναπόλησης για τις όμορφες στιγμές της νιότης που μένουν ανεξίτηλα χαραγμένες στη μνήμη μου. Ωστόσο μου γεννά και το αίσθημα της θλίψης, καθώς πολλές από τις ελπίδες του ποιητικού υποκειμένου διαψεύστηκαν και δεν μπόρεσε να πραγματοποιήσει τα όνειρά του.